

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Moșioare țărănești fără stăpân...

— Ce amenință populația română dela țară. —

(S.) Iată a trecut anul decând au plecat de acasă roiuri-roiuri de oameni pentru a lua arma și a porni la luptă.

Războiul, care la început credeam că se va sfârși foarte curând, ține încă și această împrejurare face ca rând pe rând satele să se golească simțitor. De unde înainte vreme era atâta viață și mișcare în satele noastre din Ardeal, acum abia că mai aflăm femei de toate vârstele, băeți cari pare că și ei nu mai sunt zburdalnicii de altă dată, în fine pe bătrânii și neputincioșii satului. Floarea populației s'a dus la împlinirea datoriei.

Și se vor mai duce poate și alții!

După încetarea urgiei mulți se vor întoarce la căminul părăsit, dar iarăși mulți nu vor mai vedea satul lor.

Un gol neînchipuit de mare va rămânea în urma acestora. Sute de mii de oameni își vor dormi somnul de veci departe, pe numeroasele câmpii de luptă.

Urmarea va fi, că multe moșioare țărănești vor rămânea fără stăpânul care le lucra pentru a asigura traiul vieții pentru sine și ai săi.

Greu era traiul vieții și în trecut, în viitor însă va fi neasămănat mai greu. Datoriile cari apasă micile moșioare țărănești, în lipsa capului de familie, a-nevoie vor putea fi regulate și multe averi vor trece, prin vânzare, d. la stăpânul de azi la altul. Ba multe din acelea vor rămânea de-a dropiul fără stăpân, trecând din mână în mână.

Cu ridicarea moratoriului băncile, avocații și toți creditorii mici și mari vor pune la cale încasarea pretențiilor.

Și aceasta fără nici o cruțare.

Par-că vedem pe speculanții de tot soiul încercând toate mijloacele de a ajunge la proprietăți multe și eftine, fără a se gândi cătuși de puțin la aceia, că despoaie și desmoștenesc pe urmașii celor căzuți pe câmpul de luptă pentru tron și patrie.

În vederea acestora unele ziare maghiare de seamă au și adus chestiunea aceasta în discuție; se impune deci, să ne ocupăm și noi de ea pentru că poporul nostru e mai expus ca ori care altul în această privință.

Cei chemați au datoria să se gândească

că din bună vreme la măsurile ce ar fi să se ia la timpul său pentru ca stăpânii de azi ai micilor moșioare țărănești să fie feriți de lovitura ce ar putea urma.

E știut lucru, că dela începutul războiului cele mai multe împrumuturi au rămas nerezolvate la bănci și cametele s'au îngrămădit și se vor mai îngrămădi. Dacă după ridicarea moratorului institutele de bani vor da năvală asupra debitorilor întorși de pe câmpul de luptă sau asupra familiilor celor căzuți în războiu pentru a-i constrânge la regularizarea neamănată a datoriilor, catastrofa va fi de neînconjurat. Procesele și execuțiile cu spesele cele mari, vor provoca totala ruină a clientelei.

Conducătorilor băncilor noastre se

impune deci multă grijă și multă prudență în această privință.

Nu mai puțină grijă se impune preoților și învățătorimeii noastre dela sat, dela care se cere, să se intereseze și să lucreze cu toate mijloacele ce le stau la îndemână, ca țărânimea noastră și familiile cari vor rămânea fără părintele căzut în luptă, se nu suferă, iar peteul de pământ moștenit se nu li-se înstrăineze.

Cărturarii noștri dela sat și orașe au datorința, se lucreze într'acolo, ca după perderile de sute de mii de oameni pe câmpul de luptă, să nu ne trezim într'o bună dimineață și cu zeci de mii de moșioare pierdute pentru totdeauna din stăpânirea țărânimeii noastre, lipsite și așa de pământ.

Orașul Brody cucerit

În ultimul moment ne sosește comunicatul de azi al lui Höfer, care anunță, că armata lui Böhm Ermoli a reușit să treacă în Galizia râul Styr, să ocupe orașul Brody și să continue urmărirea rușilor la răsărit.

Deputațiunea ungară în fața monarhului

Viena, 2 Sept. — Azi dimineața a pornit în lung conduct deputațiunea ungară spre Schönbrunn ca să aducă un omagiu monarhului. Cortegiul a pornit la 9 jum. dela Schwartzenbergplatz, prin Opernring, strada Mariahilf spre Schönbrunn. Era un lung șirag de trăsuri, — membrii deputații în cea mai mare parte purtau portul național de gală maghiar. Străzile erau tixite de public. Ajuns la palatul regal, în fața monarhului, contele Tisza, prim ministrul ungar în fruntea deputațiunii a vorbit regelui:

„Cu devotamentul și omagiul tradițional, cu iubirea recunoscătoare aparem în fața Maj. Voastre. Simțimintele acestea cresc prin convingerea ce avem de binele ce-a făcut Maj. Voastră în lungă viață pentru popoare. Tisza a făcut apoi o reprivire asupra jertfelor și virtuților patriotice ale tuturor naționalităților manifestate în cursul acestui război și

a felicitat pe monarh că marea operă constituțională creată de monarh, care a asigurat Ungariei, un loc demn în monarhie — s'a afirmat acum în mod atât de strălucit.

A răspuns regele, exprimându-și regretul că a fost împedat de îndatoririle de monarh de a veni în capitala Ungariei și se bucură că a venit la dînsul reprezentanții din toate părțile țării. A dănc mișcat de acest omagiu a națiunii ungare și croate, monarhul își exprimă bucuria că reușit conlucrarea tuturor statelor din monarhie, înlăturându-se neînțelegerile și certurile politice, unindu-se toate naționalitățile din iubire pentru patrie, la jertfe.

Monarhul mulțumind pentru omagiul ce-i s'a adus și a exprimat apoi nădejdea în victoria finală a armatelor aliate, și că va fi dat popoarelor din monarhie să se bucure de binefacerile păcii.

O întrevvedere între Titu Maiorescu și ministrul de externe Burian?

București, 2 Septembrie. — Fostul prim ministru român d. Titu Maiorescu s'a întors eri din străinătate. Ziarul »Dimineața« este informat că d. Maiorescu a avut la Viena o nouă întrevvedere cu ministrul de externe austro-ungar, baronul Burian.

Alte ziare afirmă că d. Maiorescu e chemat de

regele României și că e foarte probabil că d-sa împreună cu d-nii Brătianu și Marghiloman vor lua răspunderea situației, formând un mare guvern de concentrare.

Ziarele d-lor Take Ionescu și Niculaie Filipescu consideră aceste știri despre formarea unui guvern Maiorescu, ca fanteziste.

DIN ROMÂNIA

Petre Carp atacă pe Ionel Brătianu

Un violent articol publică fostul prim ministru Petru Carp contra actualului prim ministru român, Ionel Brătianu, în ziarul său «Moldova». D-sa arată că interesele României ar reclama ca România în unire cu puterile centrale și Bulgaria să lucreze la eliberarea porților de fer, închise de Serbia pentru exportul cerealelor românești — asta în contra ori-cărui drept internațional. Asta ar fi singura politică logică a domniei, mai ales că rușii sunt bătuti; și teama de dânsii nu mai poate fi vorbă. Dar mâinele lui Brătianu sunt legate de diplomația franceză, rusă și engleză și joacă cum flueră Sasonov. Să lese atunci loc altuia care nu e obligat față de Ententa — scrie Petre Carp. Protestez cu toată energia contra politicii rusofile a lui Brătianu și a guvernului său. Politica servilă a lui Brătianu înseamnă o ade-vărată primejdie națională.

Se prevede că protestul acesta al dlui Carp nu va avea nici o urmare.

Presă războinică iarăși alarmează opinia publică

Acele z are din București cari vor cu tot dinadinsul să bage România într'un războiu, încep iară să facă atmosferă în favoarea unei ieșiri din neutralitate a României, prin răspândirea de știri cu totul alarmante. Ba că Germania se pregătește să atace România, ba că plusurile de trupe germane ce vor fi disponibile prin încetarea ofensivei în Rusia — vor fi dirijate împotriva României și că în fine o invaziune germană în România e foarte apropiată — iar în fața primejdiei acestei mari — guvernul român: doarme. Acesta e limbajul presei războinice din București. Ziarul guvernamental «Românul» (de Luni 17 Aug. st. v.) față de noule svonuri alarmante puse în circulație de presa de mai sus, publică un articol prim sub titlul «Alarmări sinistre» în care face următoarele constatări:

»Se pare că ne reîntoarcem la faza svonurilor sinistre, după care cauza României era pierdută cel puțin de două ori pe săptămână și viitorul țării și neamului nostru era peirea sau robia. Totuși acele svonuri au trecut fără ca sinistrele profetii să se realizeze, rămânând în urma lor doar constatarea că există între contemporanii noștri oameni ușurateci și pripiti, cari nu se gândesc nici la temeiurile și nici la efectele vorbelor și gesturilor lor.

Acum se sună iarăși alarmă.

Cel puțin așa ar voi să pară unele informații cu litere grase, din ziarele cari tin să se socoată veșnic treze la avansposturile luptei naționale.

Informațiile pe care se bazează aceste extraordinare svonuri sunt foarte vagi — deși svonurile nu sunt noi și deci ar fi fost destulă vreme ca să se iasă din vagul primelor formulări pentru ca svonurile să fie altfel interesante de cât cum sunt acum. În schimb însă

concluziile cari se scot din aceste informații, profetii cari se întemciază pe ele sunt cât se poate de categorice și tind să arate cu o îngrijorare feminină că situația noastră este grav amenințată.

Ce scop pot avea asemenea alarmări?

Să tulbure opinia publică prin agitații inoportune, atunci când în fața sfertărilor supraomenești și a bărbăteștii răbdări neînfrînte a tuturor beligeranților ni se arată care trebuie să fie atitudinile sufletești în zilele de acum? Să ne aruncăm într'o febrilitate bolnăvicioasă debilă, pentruca... un ziar a prins un articol de efect și-l aruncă cu supărare în mijlocul opiniei publice? Să samene neîncrederea între noi și în propriile

noastre puteri, arătându-ne primejdii amenințătoare și având aerul să ne îndemne numai la bocete de acum?

Ziarele aceste dau alarma, în pripă, fără mult control și fără atenție pentru urmările dăunătoare ale acestei alarme.

Nu numai inoportune, aceste alarmări ni se par cu totul străine de firea neamului nostru. Românul n'a flecărit nici odată înaintea faptului, nici nu s'a bociț măsurând primejdiile înainte de a zice «Doamne ajută!» Dacă ei n'au formulat eroica vorbă «Noi nu ne numărăm nici odată dușmanii», nu e mai puțin adevărat că au pus-o totdeauna în aplicare când au fost să răspundă la chemarea țării.

MERSUL RĂZBOIULUI

O contra ofensivă rusească în Galiția respinsă

Orașul Zborow cucerit. — Cetatea Luck a căzut. — Frontul rusesc rupt din nou pe o întindere de 20 kilometri. — Trupele aliate au făcut în luna August 324.500 prizonieri, capturând și 2234 tunuri, 683 mitralieze. — Nimic deosebit pe frontul italian și francez. — Victoria diplomatică a puterilor centrale în Balcani. — La Dardanele.

Din comunicatele dela 1 Sept. reiesă că pe frontul Galiției de răsărit rușii au întreprins o puternică contra-ofensivă și printr'o superioritate numerică în unele locuri, rușii au și reușit să respingă trupele germane și austro-ungare de alungul rîului Stripa. Rușii au adus îndată și rezerve noi pentru a sparge frontul nostru în unele locuri momentan slăbite. Dar după 24 de ore trupele aliate au și reușit să contra-pareze ofensiva rusească. A fost deajuns armatelor germană și austro-ungară să dea o lovitură de flanc, pentru ca rușii să-și înceteze ofensiva lor, și acolo unde trupele aliate s'au retras la câțiva kilometri îndărăt de rîul Stripa — au putut înainta iară și să forțeze trecerea peste acest rîu.

O altă ilustrare a superiorității în conducere a armatelor aliate e cucerirea cetății Luck, din triunghiul de cetăți din Volinia. Merită să fie relevat faptul că la Luck un batalion al nostru a capturat 30.000 saci cu făină.

La Nordul Rusiei, e pe cale să înceapă asediul cetății Grodno.

Aeroplanele germane desfășură o vie activitate pe întregul front rusesc, dela Riga până la Luck. Deasupra Vilnei a fost văzut o întregă flotilă de aeroplan germane sistem «Taube». În orașul Vilna, pe deplin evacuat, se aude zilnic hubuitul tunurilor.

În Duma rusească continuă atacurile contra guvernului rus. Deputatul socialist Skobelev, a învinuit guvernul rusesc că tipărește meru la bancnote ceia ce are de urmare scăderea cursului rublelor. Guvernul rus a proclamat autonomia Poloniei într'un moment când nu i-a mai rămas nimic din Polonia.

Mânia poporului crește și o mișcare se organizează de jos în sus pentru a salva Rusia de dezastru. Deputații de-

votați guvernului, indignați de această vorbire a lui Skobelev, l'au tîrît ios de pe tribună.

În general domnește o nervozitate. Aristocrații din Petersburg împreună cu familia țarului, căutând un refugiu mai sigur de cât Petersburg. Se crede că și guvernul rus se va strămuta la Nișni Novgorod.

Dăm mai jos textul comunicatelor oficiale de aseară 1 Sept.:

Cetatea Luck este de eri în mâinele noastre. De mult încercatul regiment nr. 59 de infanterie, al arhiducelui Rainer, a aruncat pe ruși cu baioneta din gara și din lagărul întărit de barace la nord de strada și odată cu dușmanul în fugă a pătruns în oraș care a fost curățit până în orele de seară. — Dușmanul bătut s'a retras spre sud și sud-est. La Bialihamie, în Galiția de nord-est, armata generalului v. Böhm Ermolli, a spart linia dușmană pe o întindere de 20 klm. Infrângerea îndurată în chipul acesta, a silit toate forțele rusești cari luptau încă la vest de Stir, să se retragă dincolo de acest rîu. Mișcarea de retragere a dușmanului s'a întins în cursul dimineții de azi și pe frontul la Zborov, care oraș a fost luat eri de generalul contele Bothmer. Pe Stripa se dau încă lupte. Una din contra-atacuile rusești a dat îndărăt alaltăeri pe câțiva klm. o brigadă germană și una austro-ungară în regiunea de Kozova. Lovitura de flanc întreprinsă de dușman, a făcut pe dușman, ca înainte de a se putea folosi de atacul lui — să se retragă repede pe malul de răsărit al rîului Stripa. La nord de Buczacz au fost respinse mai multe atacuri dușmane, ruși suferind acolo grele pierderi.

Numărul prizonierilor făcuți, în zi-

lele din urmă în Galiția de răsărit și est de Vladimir-Volinski, s'au cut la 36 ofițeri și 15.250 soldați în total au fost prinși în luna August de către trupele aliate de sub comanda supremă austro-ungară 190 ofițeri și 53.299 soldați și au fost capturate 34 tunuri și 123 mitralieze. Numărul total al prizonierilor făcute de aceste armate dela începutul lunii Mai se ridică la 2100 ofițeri și 642.000 soldați. Numărul tunurilor capturate în aceste operațiuni se urcă la 394, și 1275 mitralieze.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La răsărit de Nemen luptele își urmează cursul lor. Pe frontul de vest al cetății Grodno trupele noastre stau în fața liniei de forturi exterioare. Intre Odelsk la răsărit de Sokolka și de pădurea B'alovieska urmărirea continuă.

Arma a prințului Leopold al Bavariei a trecut cursul de sus al râului Narev. La nord de Pruzano, dușmanul a fost respins peste regiunea mlăștinoasă. Armata mareșalului Makenen continuă să urmărească pe dușman. Unde acesta a opus rezistență a fost respins. În Galiția trupele generale lui contele Bothmer au luat cu asalt înălțimile malului, de răsărit al râului Stripa și la nord de Zborov — cu toată împotrivirea îndârjită a dușmanului.

Trupele noastre prietene rusești a fost pusă capăt prin înfrângerea acestor atacuri.

Generalul pișnerilor făcuți de trupele germane în luna August pe frontul rusec se ridică la peste 2000 ofițeri, 269.000 soldați, iar materialul de război capturat numără 2200 tunuri și mult peste 560 mitralieze. Din acestea toate, numai la Kovno am făcut 20.000 prizonieri, 827 tunuri, iar la Novogeorgievsk suma rotundă de 90.000 prizonieri, printre cari 15 generali și peste 1000 alți ofițeri, 1200 tunuri și 150 mitralieze.

Numărarea tunurilor și mitraliezelor la Novogeorgievsk nu-i terminată încă, și numărarea mitraliezelor la Kovno nici n'a început încă. Suma generală indicată mai sus se va mări dar încă în mod simțitor.

Provizile de munițiuni, de mijloace de trai, de ovăz capturate în cele două cetăți încă nu se pot evalua.

Numărul prizonierilor luați de armatele austro-ungare și germane dela 2 Mai, dela începutul campaniei de primăvară din Galiția, a trecut acum de un milion.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Pe când așteaptă francezii noua ofensivă germană. — Scufundarea unui vapor englez de transportat trupe. — Pregătiri pentru războiul de iarnă. —

Comunicatul german anunță că pe frontul francez situația e neschimbată.

La nord-vest de Bapaum un aeroplan englez a fost doborât de un aeroplan german.

— Generalul francez Perrot scrie în ziarul parizian «Eclair» că soarta războiului nu se va decide nici la Petersburg, nici la Constantinopol, ci pe frontul francez. Germanii vor veni pe la mijlocul lui Septembre în Franța pentru a căuta acolo victoria definitivă.

— Un vapor englez s'a lovit de o mină, a explodat și s'a scufundat. 320 ofițeri și 1250 soldați plus 300 marinari cari se aflau pe el s'au înecat.

— După «Morningpost» la atacul recent al Zeppelinurilor asupra Londrei, au fost omorâte 90 persoane și grav rănite 220.

— Ministrul de război francez Milerand a conferit cu generalii francezi despre măsurile ce sînt de luat în vederea războiului ce va fi continuat în iarnă.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Nimic nou. — Consiliu de ministri italian. —

Raportul lui Höfer de aseară spune pur și simplu că pe frontul italian situația e neschimbată.

— Ziarul «Stampa» află că prim ministrul Salandra, îndată după întoarcerea lui dela front va convoca un consiliu de ministri care va lua importante decizii în vederea războiului cu Turcia. Fostul ambasador italian la Constantinopol reîntors la Roma a fost chemat de regele Italiei, la front.

LA SUD

Biruința diplomatică a puterilor centrale în Balcani

Ziarul «Politiken» din Copenhaga ocupându-se de chestia balcanică scrie: Pare că în lupta diplomatică între Ententa și puterile centrale pentru câștigarea Bulgariei — au ieșit biruitoare puterile centrale. Și presa franceză consideră acordul turco-bulgar ca fapt împlinit. Ententa nu mai poate conta pe un ajutor în Balcani.

«Lokalanzeiger» din Berlin primește o telegramă din Atena, care spune: Sînt indicii că în curînd întreg Balcanul va fi silit să ia o decizie definitivă. Cum tratativele turco-bulgare, au ajuns fără îndoială la un rezultat, e sigur că răspunsul Bulgariei la demersul Ententei va fi negativ. Pentru politica Greciei aceasta e de mare importanță, căci se va elimina din discuție cedarea de teritoriu grecesc Bulgariei. E întrebarea însă că după falimentul acesta al Ententei în Balcani, aceasta va renunța la presiunile ei diplomatice asupra statelor diplomatice — sau le va reînoi?

— Ambasadorul Serbiei la Roma, Ristic, a declarat corespondentului ziarului parizian «Journal» că-i se pare că în Bulgaria se petrece ceva anormal. — Serbia nu va împlini toate pretențiile Bulgariei, ci va recunoaște principiul concesiunelor.

serb. — se teme de o ofensivă Hindeburg — Makensen

Corespondentul din Niș al ziarului «Courant» din Rotterdam, telegrafiază: La Niș, Belgrad și Kragujevac domniște o mare îngrijorare cu privire la intențiile Germaniei și Austro-ungariei, după ce vor fi isprăvit cu Rusia. Se crede acolo, că puterile centrale se vor răfii apoi cu Serbia, și vor stabili o legătură neuscată cu Constantinopol. Armata noastră în nici un caz nu va putea rezista unei ofensive Hindeburg-Makensen — și în cazul acesta Serbia dezarmată va fi expusă grației învingătorilor. Se ridică de aceia glasuri în favoarea unei înțelegeri a Serbiei cu dușmanii ei de acum și ruptura cu Ententa, dela care Serbia nu se poate aștepta la nimic.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Lupta dela Anaforta. — Liniște momentană. — Zădărnicia străduințelor Ententei la Dardanele. —

Comunicatul turcesc dela 1 Septembrie anunță că pe nici un front nu s'a produs o luptă demnă de remarcat.

— După știri sosite la Atena, luptele de trei zile dela Anaforta (Gallipoli) a fost cea mai sîngeroasă între trupele anglo-franceze și turcești.

Lupta a început Joi în zorii zilei și a durat cu o mică întrerupere până Sămbătă. Generalul englez Hamilton a băgat în foc la Anaforta toate forțele disponibile. De ambele părți s'a luptat cu o înversunare și cu îndrept de moarte extraordinar. Anglo-francezii au fost sprijiniți în aceste lupte și de artileria flotei lor. Englezii au plănuit să rupă acolo frontul turcesc, și cu focul artileriei lor de toate calibrele, au prefăcut linia de apărare turcească într'un vulcan. S'ar fi putut crede, că nici o viață omenească n'a mai rămas în tranșeele turcești. Dar când trupele anglo-franceze au pornit la asalt, au fost primite de o grindină de proiectile. Terenul subminat a sărit în aer, și printr'un contra atac turcii au respins pe dușmani, peste 4000 francezi, englezi și australieni au căzut pe câmpul de luptă.

Sămbătă turcii au trecut la ofenzivă cu rezerve noi aduse, recucerind tranșeele perdute și făcând ca dușmanii să piardă în cele 3 zile de luptă 20.000 morți. Turcii au obținut o mare victorie la Anaforta. Două treimi din forțele anglo-franceze la Dardanele au fost scoase din lupte.

Omagiul Ungariei adus regelui

— Deputațiunea ungară de 500 membri, miniștrii, episcopi, deputați, primari, frunțașii comitatelor în drum spre Viena. — Primirea. — Salutul prim ministrului austriac. — Răspunsul șefului guvernului ungar. — Demonstrarea solidarității între Ungaria și Austria. —

Eri, Mercuri după amiază a plecat spre Viena, deputațiunea ungară compusă din miniștrii, episcopi, deputați, primari, și frunțașii comitatelor ungare — ca să aducă un omagiu regelui.

În trenul special care a plecat din gara centrală a plecat împreună cu deputațiune, miniștrii Sardon și Ghillányi, iar în trenul care a pornit din gara de vest, au luat loc miniștrii contele Ti-

sza, baronul Harkányi și Jankovich. În același tren s'a urcat la Ersekújvár primarele cardinalul Csernoch.

Episcopii români și aleșii români ai comitatelor din Ardeal s'au aflat iarăși în trenul acesta din urmă.

La ora 7 a sosit deputațiunea la Viena. La gara a fost întâmpinată de ministrul apărării naționale, baronul Georgi. Un imens public, copii și bătrâni cu stegulețe ungurești — au făcut ovații oaspeților din Ungaria strigând »Eljen«. — Toate străzile Vienei erau pavozate cu steaguri ungurești, croate și austriace, și se observă o afluență enormă de lume.

La ora 9 seară a avut loc o primire de gală, a deputațiunei ungare la primul ministru austriac contele Stürgkh — în imensa sala din palatul industriei de pe Schwärzenbergplatz. Șeful guvernului austriac a stat la poarta de intrare, primind în persoană pe oaspeții din Ungaria. În sala de primire au apărut toți miniștrii austriaci, reprezentanții bisericești, industriei și comerțului austriac. Se pregătea o demonstrație de înfrățire a celor două state care constituie monarhia austro-ungară.

La 9 jum. se urcă pe tribună prim ministrul austriac, contele Stürgkh și în următoarea vorbire:

Mulți stimații mei domni!!

Intențiunea patriotică care v'ă adus la Viena de a depune la treptele tronului expresiunea devotamentului și iubirei neștrămutate — și care are un răsunet viu și însuflețit în pieptul fiecărui austriac — ne oferă prilejul fericit, să vă salutăm pe pământul nostru. Guvernul austriac nu s'a putut opri să participe și el la primirea caldă ce vrea să vă facă populația noastră.

Manifestarea impozantă a simțimentelor omagiale, pe care o veți face mâine — are loc în momente mari și grave, și nu ne putem sustrage impulsului de a aminti aci acele evenimente uriașe cari au provocat și această adunare.

Distinșii mei oaspeți! Corespunde marelui spirit al ceasului de acum, dacă dau expresiune convingerei că ideea aleasă aflată în sancțiunea noastră pragmatică a apărării reciproce, care constituie pentru noi prima axiomă a cuceririi noastre politice — s'a afirmat de minune tocmai în vremea noastră. Prin unirea și conlucrarea Ungariei cu Austria am fost în stare să ținem piept unei lumi sub arme, întrecând cu mult așteptările dușmanilor noștri. Pe lângă adâncă satisfacție pentru ceia ce am făcut noi austriacii în războiul acesta greu — trebuie să o spun deschis că ne umple de aceeași mândrie gloria ce a dobândit-o fiii eroici ai Ungariei pe câmpul de bătăie. Tocmai vremurile acestea ne au arătat ce-și pot fi Ungaria și Austria prin forțele lor interne, și unde vor putea ajunge printr'o conlucrare permanentă și devotată. În lumina acestei recunoașteri, să găsim și calea ce ne arată pentru viitor geniul istoriei. (Aplauze entuziaste).

A răspuns contele Tisza exprimându-și mulțumirea pentru salutul de bună venire a prim ministrului austriac, și arătând că ceia ce unește acum pe toți e atașarea și iubirea față de persoana

monarhului, »dar totodată simțimântul sincer de camaraderie care ne unește cu tovarășii devotați și 'n al doilea an al uriașului război. În luptă aceasta mare — a zis cont. Tisza — am învins fiind că am fost puternici și uniți. Și poate am fi fost scutiți de marile suferinți și jertfe ale acestui război dacă n'am fi produs în străinătate impresia discordiei noastre și a stărei de zdruncinare a monarhiei. Să nu uităm că dacă în această luptă sintem uniți, și pornim umăr la umăr, să continuăm și 'n timp de pace aceasta aplicare a acestui principiu — aceasta va asigura prestigiul monarhiei și va trece pofta fiecăruia că să se atingă cu mâni cinice de siguranța monarhiei. (Aplauze furtunoase).

La ora 11 adunarea aceasta festivă a luat sfârșit.

Știrile zilei

Efectele războiului

Pân' acum războiul acesta
Este lucru hotărît
Dacă n'a făcut altceva,
Patimele a răscolit
Maeterlink injură Nemții
Nemții injură pe Francezi
In sudalmi să intre cu toți
Ruși, Italiani, Engleji.
Și din tot ce pân' acum
Se numește progres, cultură
N'a rentat decât ce-i zice
Romanesc — injurătură.

Haralamb Călămăr.

Moartea unui profesor român pe câmpul de luptă

Din Arad ni se scrie: Locotenentul Vasile Micula, fost profesor la institutul pedagogic român la Arad și apoi la Brașov — a murit moarte de erou pe câmpul de luptă italian. Grav rănit la un picior, transportat în spital și-a dat sfârșitul în chinuri atroce.

Viitorul Director al Teatrului Național din București

»Acțiunea din București are ca sursă autorizată, că dlul Haralamb Lecca, mult apreciatul poet și autor dramatic e desemnat să fie numit director general al Teatrului.

Decretul pentru numirea sa va fi semnat Vișci, când d. Ducea, ministrul instrucțiunii publice, se va reîntoarce în Capitală.

Căsătoria d-lui Seb. Bornemisa cu d-ra Anicuța Moța

Din București ni se scrie:

Sâmbătă, 15 l. c. s'a celebrat în asistență numeroasă de români de peste munți, la biserica sf. Voievozi, cununia a doi refugiați, d. Sebastian Bornemisa, doctor în filosofie, fost director-proprietar al revistei »Cosinzeana« din Orăștie, cu d-ra Anicuța Moța, fiica preotului I. Moța, proprietarul ziarului »Liberitatea« din Orăștie. Felicitările noastre.

Profesorul ceh Masaryk a dispărut din Austria

Celebrul profesor universitar și deputat ceh, dr. T. Masarik dela facultatea

de filosofie din Praga, unul din șefii partidului tinerilor cehi — a fost destituit din postul lui de profesor dela Universitatea din Praga, de către consiliul de disciplină al profesorilor — fiind că fără nici o motivare, el a absentat timp de un an dela postul său.

Dela izbucnirea războiului, profesorul Masarik a dispărut din Austria. El cocheta de mult cu cercurile panslaviste din Rusia și Serbia.

În parlamentul austriac el era deputat dela 1891, reprezentând un cerc din Moravia.

O desmințire semnificativă a lui Henric Sienkiewicz

Marele scriitor polonez Henrik Sienkiewicz, autorul romanului cu renume universal »Quo Vadis« a adresat din Vevey (Elveția) o scrisoare ziarului vienez »Neue Freie Presse« în care desminte astfel știrea că dînsul ar fi vizitat pe ministrul francez Delcasse cu care ar fi discutat despre soarta Poloniei:

— Nu-i intenția mea de a intra în polemici. Dar ca să împiedic o răspândire a acestui svon, declar că de 7 ani n'am fost în Paris și 'n viața mea n'am văzut pe Delcasse, nu m'am putut dar ocupa cu dînsul de soarta Poloniei sau de alte probleme. De aproape un an mă aflu în Elveția unde sint președintele unui comitet filantropic pentru ajutorarea victimelor războiului din Polonia. O singură dată i-am scris d-lui Delcasse — acum 10 ani — când guvernul francez mi-a trimis ordinul Legiunei de onoare. Cum distincția aceasta mi-a fost acordată sub titlul de a fi scriitor rus — am declarat că sint scriitor polon iar nu rus, și am cerut o rectificare, care s'a și făcut.»

Ultima oră

Japonia aleargă în ajutorul Rusiei

— Nu numai munițiuni și tunuri, ci și oameni trimite Japonia —

Paris, 2 Septembre. — Ambasadorul japonez de aci, baronul Ishii, în urma crizei de cabinet din Japonia, a primit portofoliul ministrului de externe. Dânsul a declarat că până astăzi, Japonia s'a mărginit să trimeată Rusiei numai arme și munițiuni, dar avându-se în vedere împrejurările grave ale momentului, Japonia va examina toate mijloacele prin cari ea ar putea da aliaților un sprijin cât mai larg cu putință Rusiei și în oameni.

Editor și redactor responsabil:
Dimitrie Birăuțiu.

Hic. »Poporul Român«, Budapesta, I. K. M. C. A. Nr. 14

NUMERI SINGURATICI:

»Foaia Poporului Român«..... 6 fileri
»Foaia Ilustrată«..... 6 fileri
»Cucu«..... 6 fileri

Ospătăria Sântăuan

Budapesta, VII., Wesselényi-utca 13

Unica ospătăria românească în Budapesta. Loc de întâlnire pentru români. Mâncări și beuturi bune. — Prețuri moderate.